

Dienraščio Vienybės 2-ųjų metų sukakties atžymėjimui paskelbtas dienraščio platinimo vėjus, paremtas didelėmis dovanoms skaičiuojamais.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas lietuvis privertinias darbas—pl. valios i tau-riau-kymui tauti-

LIII. METAI. 41 (630) N. Telephone: Evergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1939 M., VASARIO-FEBRUARIO 20 D.

ŠIANDIEN

Anglis ir nafta
1899 ir 1938 metai
Trūkimas dėl lėktuvo
Velnias ir laikraštis

J. KROŽE

Prieš pora dienų Prezidentas Rooseveltas pasiuntė Kongresui paraginimą pasirūpinti tinkamiau apsaugoti krašto gamtos turtais, ypač anglį ir naftą. Kodėl? Štai. Žinoma apskaičiavo, kad prie dabartinio naftos produktų suvartojimo normos per penkiolika ir pusę metų pasaulis suvartos visą savo naftą ir ištuštins dabartinius šaltinius. Iki šiol jau suvartota 33 bilijonai statinių naftos, o šaltiniuose liko dar apie 31 bilijonas statinių. Per eilais metais visas pasaulis suvartavo 2 bilijonus statinių naftos. Vadinasi, jeigu tikėtis žinovi žiniomis, tai per penkiolika ir pusę metų automobiliams reikės ieškoti kitokios kuro medžiagos. Dėlto Rooseveltas ragina Kongresą ir visuomenę daugiau kreipti dėmesį į neišsemiamą gamtos šaltinį — vandenį. Dabar naftos pagalba gaminama elektra, o elektra varo mašinas. Tos mašinos prezidento manymu gali būti varomos vandens pagalba. Todėl jis ragina ir rūpinasi įrengti Amerikoje daugiau hidroelektrinių stočių.

Pasaulis dabar suvartoja kasmet apie 45 milijonus tonų kietosios anglies. Jeigu po tiek tonų būtų suvartojama kasmet, tai kietosios anglies užtekt dar 150 metų. Visokios anglies užtekt 6,000 metų.

Amerikos nacionalinė pramonės taryba priėmė išvados, kad 1938 metais Jungtinių Amerikos Valstybių pramonės produkcija stovėjo tokiam pat lygįje kokiame buvo 1899 metais. Žinoma, priskaičius pragyvenimo standarto pakilimą ir gyventojų padaugėjimą. Per 30 metų, nuo 1899 metų iki 1929 metų privatinė produkcija padidėjo vienu trečdaliu, bet užėjusi ekonominė krizė produkciją sumažino daugiau kaip vienu trečdaliu. Per 8 metus, nuo 1930 metų J.A.V. buvo kasmet po 10 milijonų bedarbių. Per tą laiką bedarbiai uždirbdami tik po \$50 mėnesiui būtų uždirbę 48 bilijonus dolerių, bet priskaičius dar 22 bilijonus dolerių duotų bedarbiams pašalpų nuostoliai siekia 70 bilijonų dolerių. Tai ekonominės krizės padarai.

Amerikai tenka išspręsti dar vieną sunkią problemą, rasti darbus ne tik tiems bedarbiams, bet ir kasmet didėjančiam norinčių ir galinčių dirbti priaugusių žmonių skaičiui, kurių kasmet yra apie 600,000. Vadinasi nuo 1929 metų darbininkų priauglis padidėjo 5 milijonus. Jeigu ne darbo valandų sumažinimas, tai šiandien nedarbo problema Amerikoje būtų kur kas didesnė.

Pasirodo, kad visas trūkimas dėl to lėktuvo, kuriame buvo sužalotas prancūzų ekspertas buvo visai bereikalingas. Paaikškėjo, kad lėktuvas galėjo skristi 400 mylių per valandą greitumu, bet tas greičumas buvo per didelis ir Amerikos karo aviacija jau iš anksto žinojo, kad lėktuvo negalės naudoti. Kaip bandymuose pasirodė iš didelio greičumo lėktuvas besileisdamas sudūžo. To kariuomenės ekspertai ir tikėjosi. Dėlto jie nepaisė ar prancūzai ty lėktuvų pirkis ar ne.

Teisiama. — Mrs. Elda Duke iš Illinois, politikieriaus dukterė, kuri dabar kaltinama už savo motinos nužudymą.

ŽADA ATVAŽIUOTI GRAŽUOLĘ ANNY ONDRĄ

BERLIN, Vokietija. — Yra gandy, kad gražuolė Anny Ondra, Schmelingo žmona, kuri paskutiniu laiku paskelbta netinkama Vokietijos filmoms, gegužės mėnesyje žada atvažiuoti Amerikon. Buvęs pasaulio bokso čempionas Max Schmelingas, kuris šiuo metu lankosi Amerikoje ir ruošiasi rungtynėms, kad atgavęs čempionatą, pareiškė spaudai, kad jo žmonos vizitas bus privatus pobūdžio ir ji nemananti bėgti iš Vokietijos, kaip spaudoje rašoma.

MARIJAMPOLĖ ARTEJA PRIE 20,000

MARIJAMPOLĖ. — Nors Marijampolėje oficialus gyventojų surašinėjimas jau senokai buvo ir tikslus gyventojų skaičius nežinomas, tačiau spėjama, kad šiuo metu Marijampolėje gali būti apie 16,000 su viršum gyventojų. Prieš 10—11 metų visame mieste gyventojų tebuvo tik 10,000. Taigi kasmet vidutiniškai padidėja maždaug po 600 gyventojų. Tai, palyginti, nemažas ir Marijampolėi gana reikšmingas skaičius. Ypač tas prieauglis gerokai padidėjo įsteigus cukraus fabriką, apie kurį pradėtos spiestis darbininkai, tarnautojai, prekybininkai ir kt. Gyventojų prieauglio tempas, kaip atrodo, ne kiek nemažėja ir dabar. Jau galima apie tai spręsti ir iš to, kad visame mieste jaučiamas nemažas butų stoka, nors kasmet Marijampolėje pastatoma po 120—130 naujų pastatų. Taigi, manoma, kad už 5—6 metų Suvalkijos sostinė jau turės apie 20,000.

DAUG SERGANČIŲ AKIŲ LIGOMIS

KUD. NAUMIESTIS. — Apylinkės kaimuose ir pačiame mieste yra daug sergančių akių ligomis. Dėl to nori įsteigti akių ambulatoriją.

Žinomas New Yorko laikraštinių Damon Runyon, prisiminęs laikraščio leidimo išlaidas pasakoja šitokią pasaką: "Kartą vienas žmogelis užsimanė turėti daug pinigų ir jis pasiūlė velniui savo dūšią parduoti, jeigu tas jam duos tiek pinigų, kiek jis norės visą savo gyvenimą. Velnias po paprastų sutarties pasirašymo ceremonijų žmogui davė pinigų, už kuriuos žmogelis pradėjo leisti laikraštį. Žinoma, tų pinigų neilgai užteko. Po metų laiko nuskuręs velniukšis atėjo pas žmogelį ir maldavo jo, kad sutartį atšauktų, nes licipierius visai subankrutėjis".

ROOSEVELTAS PAREIŠKĖ, KAD NAUJŲ MOKESČIŲ NEBŪSIA

Prekyba yra pagerėjusi, todėl nauji mokesčiai nereikalingi

MISIOS UŽ POPIEŽIAUS VĖLĖ MASKVOJE

MASKVA. — Labai retai ir maskviečių akims nepriprastais rūbais, šilkinėmis kepurėmis ir rytmetiniais rūbais apsilvikę užsienių diplomatai lankėsi bažnyčioje ir išklaušė gėdulingas misias už mirusio popiežiaus Pijaus XI vėlę.

Misios buvo atlaikytos Sv. Liudviko bažnyčioje, kuri yra vienintelė likusi katalikų bažnyčia Maskvoje. Amerikietis kunigas atlaikė misias.

GEDULINGOS MISIOS VIDURY VANDENYNO

Rex laive, vasario 17 d., Italijos laivyno pasididžiavimas, laivas Rex įplaukęs į Viduržemio jūrą sulėtino tempą ir laivo kapelionas atlaikė iškilmingas gėdulingas misias už mirusį popiežių.

PAŽANGA IR BITININKYSTĖ

UKMERGĖ. — Ukmergės apskrityje bitininkystė kiekvienais metais žengia pirmyn. Ūkininkai stengiasi racionaliau tvarkyti savo bitinynus, daugiau išnaudoja bites, vartoja dirbtinius korius, pagerintus avilius, mėsudukius ir kitus patobulintus bitininkystės priemonius. Ūkininkai kaskart daugiau teiraujami apie tinkamą bitynų išplėtimą, bičių produkcijos pakėlimą ir įvairiais kitais reikalais. Be to, pavasarį bando bites penėti cukrumi, norėdami laiku padidinti bičių jėgas.

NACIAI IŠTRĖMĖ LIETUVI

SMALININKAI. — Iš Vokietijos, Rogainės apskr., nuo Silėnų šiomis dienomis ištrėmtas lietuvis Stasiūnaitis, kuris Vokietijoje išgyveno 20 metų, buvo įsigijęs 40 margų ūkį ir sukūręs šeimyną. Išvažiuodamas liet. Stasiūnaitis paliko žmoną su 13 metų vaiku ir visą ūkį ir kitą turta, o dabar atsidūrė sunkioje padėtyje ir prisiglaudė Klaipėdos krašte pas pažįstamus lietuvininkus.

Prezidentas Rooseveltas šiuo metu keliaudamas pareiškė, kad ateityje nėra planuojama jokių didesnių mokesčių, kurie būtų skiriami finansuoti "Naująją Dalybą". Visa tai pareiškė važiuodamas savo privačiu automobiliu į pajūrį, kur jis išvažiuoja į Karibų jūras apžiūrėti laivyną. Ši kelionė yra dalinai ir poilsio kelionė, nes prezidentui reikalingas poilsis po paskutinių negalavimų.

Tolimesniam pasikalbėjime su spaudos atstovais prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad net ir tolimoje ateityje nėra planuojama jokių mokesčių pakėlimo, nes prekyba laikas nuo laiko gerėjanti, o vartoti mokesčiais surinktus pinigus "Naujosios Dalybos" programai negalima.

Menininkas. — Pulk. David Sigueros, žinomas Meksikos menininkas, kuris šiomis dienomis atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes.

GINNAZIJOSE 18,471 LIETUVIŲ

KAUNAS. — Lietuviškose gimnazijose ir progimnazijose mokosi 18,471 lietuvių mokinių arba 87,56%, o mažumų progimnazijose ir gimnazijose mokosi 2,624 mokiniai arba 12,44%.

— Liepos mėn. V. D. universiteto choras vyks Amerikon, kur lietuvių kolonijose turės išstą eilę koncertinių pasirodymų.

Rezignavo. — Vengrijos Ministras Pirmininkas Bela Imredy, kuris rezignavo dėl to, kad jo močiutė buvo žydų kilmės.

Katalikės, jaunulietuviai, lenkai ir vokiečiai Kaune statys namus

KAUNAS. — Liet. katalikų moterų draugija Kaune (prie ažuolyno) turi įsigijusi žemės sklypą, kuriame dar šiemet numato pastatyti patalpas.

Šiemet projektuojama pasistatyti namus jaunulietuviai, vokiečiai ("Kulturverbandas") ir lenkai savo organizacijų reikalams.

Be to, KVC šią vasarą yra numaciūsi praplėsti savo patalpas, kuriose būtų priglaustas KVC giminingos organizacijos: krikščionys darbininkai ir kiti ir sutalpinotos visos KVC įstaigos.

Studentų namų statybos klausimas taip pat judinamas. Yra paruoštas naujas studentų namų statybos fondo statusas. To fondo tikslas pastatyti Kaune studentų namus. Studentų namuose turėtų būti įkurtas studentų kultūrinio ir organizacinio gyvenimo centras.

— Lietuvos pasiuntinys Lenkijai min. Šaulys "Kurjer Warszawski" bendradarbiui suteiktame pasikalbėjime, be kita ko pareiškė, kad Klaipėda netrukus bus brangus uostas Lenkijos eksportui ir importui.

— Šiuo metu perrenkama trečdalis visų žemės ūkio rūmų narių ūkininkų atstovų.

— Vokietijos oficialus "Voelkischer Beobachter", skelbdamas žinią apie Bertulaidio direktorijos sudarymą, užėjo tokią antraštę: "Nacionalistinė direktorija Klaipėdoje".

MADRIDAS PASIRUOŠES KLIAUSYTI SUKILELIŲ SIULOMOS TAIKOS

Pabėgėlis lojalistų prezidentas Azana nemano grįžti

PABRANGO AUKSAS IR JO DIRBINIAI

KAUNAS. — Kaip praneša "Tautos ūkis", paskutiniu metu žymiai pabrangęs auksas ir auksiniai dirbiniai. Seniau Kauno lombarde užstatyti dirbiniai būdavo parduodami už nedaug brangesnę kainą, nei būdavo įvertinti. Dabar gi ne tik visi neišpirktieji auksiniai daiktai išperkami, bet ir įvaroma apie 50—100% aukštesnė kaina. Taip pat ir auksinių prekių parduotuvėse auksiniai daiktai, kaip apyrankės, žiedai, auksiniai laikrodžiai, gyvai perkami. Žurnalo nuomone, priežasties tam pabrangimui greičiausiai reikią ieškoti griežtesniame užsienio valiutos išvežimo suvaržyme.

PARIS, Prancūzija. — Prancūzijos paskirtas senatorius Leon Berard Ispanijos vidaus karo taikintoju, išvyko į Burgos, sukilėlių laikinąją sostinę. Senatorius Berard tikisi susitikti generolą Franko ir tartis su juo asmeniškai ar per generolą Jordaną, sukilėlių užsienio reikalų ministrą. Nuo šio susitikimo ir nuo generolo Franko pastatytų sąlygų lojalistams pareis ar Ispanijos vidaus karas bus tęsiamas ar apsuptasis Madridas pasiduos.

Šiomis dienomis lojalistų užsienių reikalų ministras Julio Alvarez del Vayo, turėjęs pasikalbėjimą su Prancūzijos užsienių reikalų ministru Bonnet. Kalbama, kad jų pasikalbėjimas daugiausiai liėt lojalistų pabėgėlių ir Prancūzijos reikalus.

Ta pačia proga pabėgėlio lojalistų prezidentas Azana atsisakė grįžti Madridan. Kalbama, kad Madrido vyriausybė yra pasiruošusi klausyti taikos pasiūlymų. Kuo baigsis šiuo metu einančios derybos, netolima ateitis parodys.

LENKAI TIKRAI ATIMSIA LIETUVIŲ ARCHYVO MEDŽIAGA

VILNIUS. — Mūsų spaudoje jau buvo rašyta, kad buvęs Vilniaus Lietuvių Mokslo Draugija turi gana nemažą rusų laikų teismo bylų, kuriose yra daug vertingos medžiagos tyrinėti lietuvių tautinio atgimimo laikus. Taip pat buvo pažymėta, kad tos bylos norima iš uždarytos Lietuvių Mokslo Draugijos archyvo paimti ir atiduoti lenkų valstybiniam archyvu.

Dabar tenka sužinoti, kad šiuo reikalu buvo teirautasi Vilniaus vaivadijos įstaigoje. Lietuvių atstovams saugomo viršininkas Jasinskis tą žinią patvirtino. Jis pasakė, kad pasiremti atitinkamu įstatymu, tos bylos tikrai bus paimtos ir atiduotos valstybiniam archyvu.

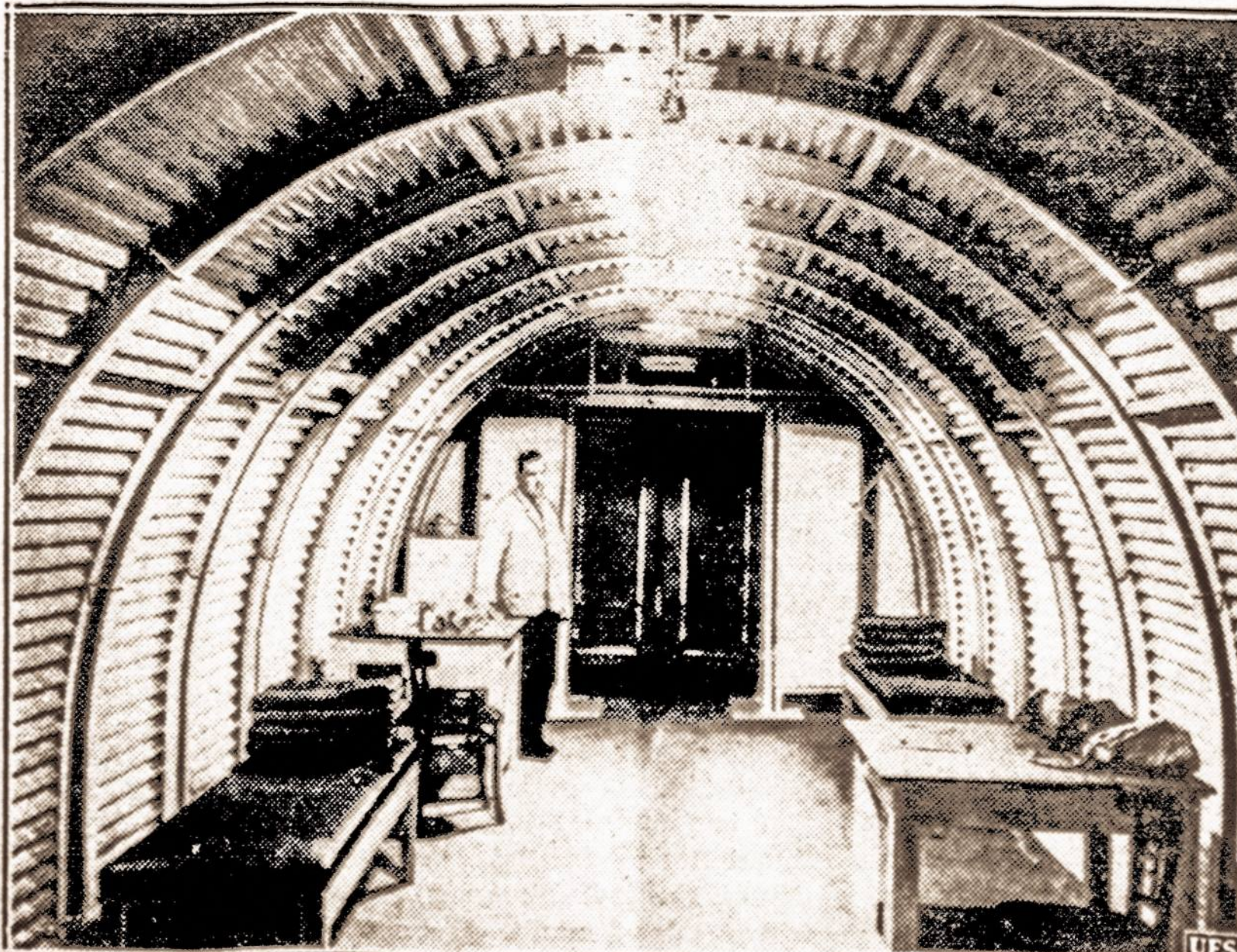
Mūsų žiniomis, tarp dabartinių uždarytos Lietuvių Mokslo Draugijos šeiminių ir Vilniaus lietuvių visuomenės atstovų tuo reikalu nėra buvę jokių pasitarimų.

TVARKYS KELIUS I DARIUS TEVIŠKĖ

KVĖDARNA. — Pavasario ir vasaros metu atvykusių turistų nemaža nori aplankyti Dariaus tēviškę Rubiškų kaimė. Tačiau pati tēviškė yra gana tolokai ir čia keliai yra blogi. Vasarą jie yra labai duobėti, o pavasarį sunkiai išvažiuojami dėl purvynų. Manoma šiais metais šiuos kelius imti tvarkyti ir padaryti įmanoma išvažiuojamus.

Kinijos partizanai tebekovoja prieš japonus

PEIPING, Kinija. — Japonai deda paskutines jėgas, kad kaip nors išnaikinti pietinėje Kinijos dalyje siaučiančius partizanus, kurie iš pasalų puldami japonų kariuomenę visokiais būdais jai trukdo veržimasi Kinijos gilumon.

Slėptuvė. — Priešbūbinė slėptuvė, kokias dabar stato Londone ir kituose Anglijos miestuose. Tose slėptuvėse karo metu žmonės galės laikinai pasislėpti nuo priešų bombų. Slėptuvės padarytos iš plieno ir betono.

RAGINA PADIDINTI AUTOMOBILIŲ GAMYBĄ

BERLIN, Vokietija. — Iki šiol gerokai pakilusi Vokietijos automobilių industrija ruošiasi padaryti dar vieną šuolį. Vokietijos kancleris Adolfas Hitleris reikalauja, kad automobilių produkcija kaip galima greičiau būtų padidinta.

— Šiomis dienomis buvo uždaryta V. D. Kultūros muziejuje nuo 1938 m. gruodžio 4 d. vykusi jubiliejinė meno paroda. Ją per visą laiką aplankė apie 10,000 asmenų.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

Table with 2 columns: Subscription type (Brooklynas ir užsienis, Metams, Pusei metų, Trims mėnesiams, Vienam mėn.) and Price (\$7.00, \$3.75, \$2.00, \$0.90).

Table with 2 columns: Subscription type (Jungtinės Valstybės ir Kanadoje, Metams, Pusei metų, Trims mėnesiams, Vienam mėn.) and Price (\$5.00, \$2.75, \$1.65, \$0.75).

Visaus reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiakas - Prezidentas, J. Smirtus - Vėdėjas, S. E. Vitaitis - Redaktorius

AR VERTA KARĄ SKELBTI DĖL ŽUVŲ?

Jau nuo 1905 metų Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidento Theodoro Roosevelto tarpininkavimu dēka santykiai tarp Rusijos ir Japonijos niekad nebuvo nuosirdūs. Po pasaulio karo japonai buvo užėmę dalį Rusijos Sibiro...

Paprastam žmogui atrodo, kad žvejojimas nėra pakankamai svarbi priežastis karui, bet turint mintyje, kad Japonijoje žuvis beveik pavaduoja mėšą, kurį japonai daugiausia minta...

Žuvis ir nafta japonams yra tiek svarbios žaliavos, šiomis dienomis Japonijos Parlamente kai kurie nariai tiesiog pareikalavo vyriausybės, kad "imtysi griežtų priemonių"...

Is to sprendžiama, kad Japonija ruošiasi žygiui prieš Rusiją, bet ji viena to žygio pradėti negali. Ji tikisi pagalbos iš Vokietijos ir Italijos.

Kadangi tas grovimo darbas varomas net Amerikos Lietuvių Sąjungos vardu, kuri tituluojama net tautininkų idėjinė organizacija, tai pažvelgime kokius veiklos principus Amerikos lietuvių tautinei srovei siūlo tos sąjungos centro pirmininkas, p. Simons.

Tautinio darbo grovikai

Seštadienio VIENYBĖS laidoje nurodžiau kokiomis ne-kultūringomis priemonėmis stengiasi griauti tautinės vienybės darbą save vadinanti tautininkais asmenys.

Kadangi tas grovimo darbas varomas net Amerikos Lietuvių Sąjungos vardu, kuri tituluojama net tautininkų idėjinė organizacija, tai pažvelgime kokius veiklos principus Amerikos lietuvių tautinei srovei siūlo tos sąjungos centro pirmininkas, p. Simons.

Tačiau p. Simons sako, kad jo atstovaujama Amerikos Lietuvių Sąjunga nori būti geruose santykiuose su visomis srovėmis. Vadinasi, šiai sąjungai rūpi ir toliaus palaikyti tautinės srovės ištizimą, kad visomis pusėmis būtų pataikavimas kitoms srovėms tu "gerų santykių" palaikymui.

pakrikimas, šito paties geidžia ir visi tautinės srovės priešininkai, kurie naudojasi mūsų srovės pakrikimu.

"Amerikos lietuviams dabar kovoti už pasaulėžiūrą nevertu, nes jau žmonės turi vidutinai virš 40 metų amžiaus, tai jiems yra geriau ekonominiškai save aprūpinti".

Niekas nepavydi Amerikos Lietuvių Sąjungai ir jos pirminkui vien ekonominiams Amerikos lietuvių reikalais rūpintis. Labai geras tikslas, bet tokiu atveju tegul nesikiša nė sąjunga, nė jos vadai į idėjinis tautinės srovės reikalus, tegul nesūlo tautininkams užmiršti savo pasaulėžiūrą.

Tokius savo patarimus gali pasilaikyti sau Amerikos Lietuvių Sąjunga ir jos pirmininkas. Visi sąmoningi tautinės srovės lietuvių tokius patarimus tegali paskaityti tik pastangomis sunaikinti svarbiausią pagrindą Amerikos lietuvių tautiniam pasilaikymui.

ŽVILGSNIS LIETUVOS VIDAUS POLITIKON

Amerikos lietuvis, kuris savo vietą tautos gyvenime ir Lietuvos istorijos eigoje teisingai supranta, visados pripažins, kad ne Amerikos lietuviams (ar Brazilijos, Kanados, Anglijos), bet Lietuvos gyventojai yra pilni ponai savo vidaus politikos. Vidaus politika yra vietos padaras, ne užsienio gaminy.

Amerikos lietuvių yra liudnoje padėtyje, norėdami rimtai Lietuvos vidaus politikos klausimus studijuoti, ar sekti.

Visų pirmiausia, nėra nė vienos polkinės srovės Lietuvoje, kuri nuosakiai ir pasirūšusiai palaikytų ryšius su Amerikos lietuvių spauda ir teiktų jai žinių iš Lietuvos politinių srovių ideologinio išsivystymo ir planų ateičiai.

Pašiklausime, gal iš Lietuvos spaudos galima Lietuvos vidaus politiką sekti, darytis išmintingas išvadas ir bent apytikria ją suprasti? Tiesa, ta spauda nemėnka ir reiškia visų srovių ideologiją.

Šio straipsnio tikslas nėra Amerikos lietuvius raginti visai nesidomėti ir nesekti Lietuvos vidaus politikos klausimais, bet nurūdyti, kad visas išvadas tenka darytis labai atsargiai, ir, taip sakant, iš adatų nereikia skaldyti vežimų.

Jeigu p. Simons nori įsiperšti atgal į Naujienų B-vės direktoriaus patarnaudamas socialistas, tai jam kelio pastoti niekas nemano.

Jeigu p. Simons tiradų tegalima viena išvada padaryti: jam vienatiniui rūpi tautinės srovės veikėjai ir grupės, niekintys ir šmeižti, kad juos diskreditavus visuomenės akys ir pasekoje to pakenkti visai tautinei veiklai.

klasimus studijuoti, ar sekti. Visų pirmiausia, nėra nė vienos polkinės srovės Lietuvoje, kuri nuosakiai ir pasirūšusiai palaikytų ryšius su Amerikos lietuvių spauda ir teiktų jai žinių iš Lietuvos politinių srovių ideologinio išsivystymo ir planų ateičiai.

Pašiklausime, gal iš Lietuvos spaudos galima Lietuvos vidaus politiką sekti, darytis išmintingas išvadas ir bent apytikria ją suprasti? Tiesa, ta spauda nemėnka ir reiškia visų srovių ideologiją.

Šio straipsnio tikslas nėra Amerikos lietuvius raginti visai nesidomėti ir nesekti Lietuvos vidaus politikos klausimais, bet nurūdyti, kad visas išvadas tenka darytis labai atsargiai, ir, taip sakant, iš adatų nereikia skaldyti vežimų.

Jeigu p. Simons nori įsiperšti atgal į Naujienų B-vės direktoriaus patarnaudamas socialistas, tai jam kelio pastoti niekas nemano.

Jeigu p. Simons tiradų tegalima viena išvada padaryti: jam vienatiniui rūpi tautinės srovės veikėjai ir grupės, niekintys ir šmeižti, kad juos diskreditavus visuomenės akys ir pasekoje to pakenkti visai tautinei veiklai.

Direktorius - Sir Herbert Emerson, kuris pavaduoja George Rublee, specialiu direktorių žydų reikalams.

čionai, lietuvis rado miestus, politines partijas ir rinkimus. Rado fabrikus, kelius, automobilius, elektrą, gazą, kitų rūbų ir gyvenimo tvarką.

Tiesa, galima paimti jauną Lietuvos kaimo bernelį, daliai apkirpti, apiprausti, apvilkti į madingą fraką ir batelius, ir pastatyti greta pasaulinių diplomatų kokiam nors "aukštų ratelių" baliuje Washingtone.

Tas pats tenka pasakyti ir apie Lietuvos demokratiją ir vidaus politiką. Lietuvos gyventojai turi savo pastangomis, savo kailiu ir savo mintimis sukurti tą demokratiją, kurios tauta pasireiškė nuo 1905 metų norinti.

Gamta su kiekviena pravažuota mylia gražėja. Stebėtinai daug matosi treilerių, is kurių, rodos, ištisi miesteliai sudaryti. Daugybė namelių turistams apsigyventi.

Tai Saulės miestas. Čia saulė apskritus metus vienodai šviečianti. Čia beveik nelyja. Jei pastaiko ūkanota diena, - būna naujiena, geresniam to atžymėjimui išdalinamas net vietos dienraštis už dyką.

Tai girdint stebėtis mane verčia. Jei nelyja, tai is kur toji puikioji gamta? Is kur tu

naudai Amerikos Lietuvių Sąjungos pirmininkas dirba? Jei p. Simons nori įsiperšti atgal į Naujienų B-vės direktoriaus patarnaudamas socialistas, tai jam kelio pastoti niekas nemano.

Į žemišką rojų

Rašo PR. LAPIENE

(Tasa)

ST. PETERSBURG'AS

Nebeminiu kelionės atgal į Tampa. Ji buvo taškas pačiais keliais, nedaug naujo mums bepasakė. Matėme pakelyje tik miškus, daugiausia pušimis priaugusius, matėme is tų pušų tekinaimą jų sultis į tam tikras prie jų prikabinatas bleinėles.

Toliau vėl graudeno mus tos jau mano apipasakotos negrįčiukės, persišukę patys negrai ir murzini jų vaikai.

Nieko naujo nebeatyrėme ir Tallahasse. Tik patikrinau faktus, girdėtus is ten susipažintos mokytojos. Pasirodė, ji nieko neperdėjo, žinojo, kaip kalba, ir labai maža ko nepasakė.

Arčiau Tampos grožėjomės orandžių, tengerinių ir grapfruity sodais.

Ir vėl mes Tampoj. Pernakvojame, bet rytą skubinamės gauti autobusą į St. Petersburgą. Niekas mums nebegali įkalbėti dar važiuoti pažūrėti nors Tampos apylinkių, ir Winter Haven su savo mižinišiais vaisių sodais ir "dainuojantis" bokštas mus dabar netraukia.

Diena graži, karšta. Mūsų kelias vingiuojasi įdomia kryptimi. Važiuojame net per septinių mylių ilgumo tiltą. Tai Gandy tiltas nutiestas per Tampos įtaką jungiančią Tampos miestą su St. Petersburgu.

Gamta su kiekviena pravažuota mylia gražėja. Stebėtinai daug matosi treilerių, is kurių, rodos, ištisi miesteliai sudaryti. Daugybė namelių turistams apsigyventi.

Tai Saulės miestas. Čia saulė apskritus metus vienodai šviečianti. Čia beveik nelyja. Jei pastaiko ūkanota diena, - būna naujiena, geresniam to atžymėjimui išdalinamas net vietos dienraštis už dyką.

Tai girdint stebėtis mane verčia. Jei nelyja, tai is kur toji puikioji gamta? Is kur tu

palmių toks grožis, visų kitų žaliuynų? Argi dirbtinu būdu visa tai aprūpinama drėgme?

Neaprantama man. O grožis čia neapsakomas. Visur žalia, mirga įvairiais žiedais visi pašaliai, viešbučių ir privačių namų kiemai, visi takai... O ką gi besakyti apie parkus, kurie visuose miestuose stropiai prižiūrimi!..

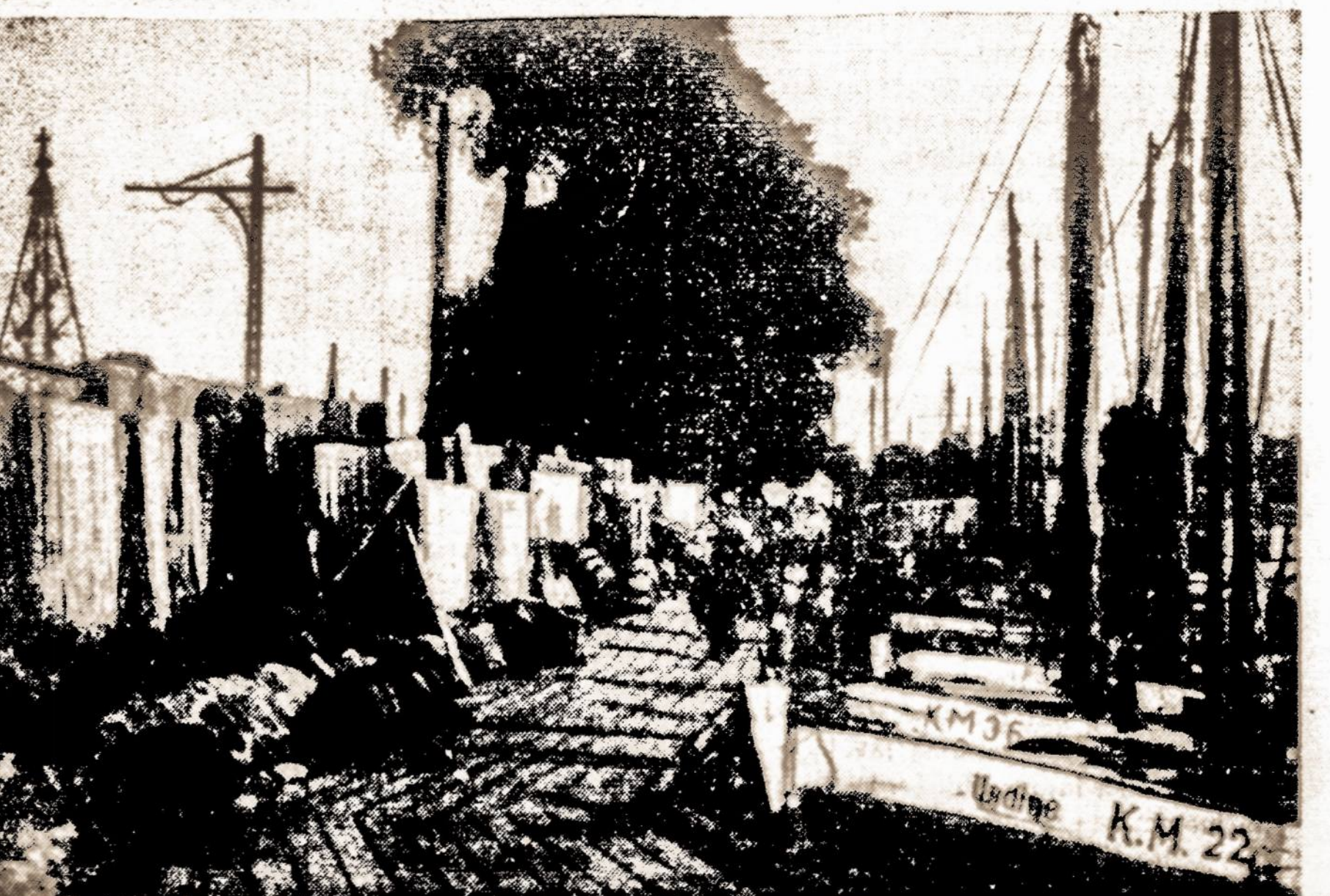
Zalieji suoliukai ir senieji žmonės. Moterys vien šviesiomis suknelėmis, baltais batais. Vyrai irgi tik vidurvasariškai pasirėdę. Visi seni, apsedę žaliuosius suoliukus, kurių kaip spalva, taip ir dydis visame mieste vienodi. Ir jų be skaičiaus! Ties kiekvienu restoranu, kafeterija, viešbučiu, privačiu namu ar, pagaliau, ties krautuve. - vien žalieji suoliukai. Na ir sėdi juose žmonės. Jų tuščių niekada nematyti. Vieni skaito ju atsišlieję, kiti dairosi, šnekučiuojasi, dar kiti snaudžia. Ir vis seni, didelė daugumoj labai seni žmonės. Norėtųsi man visą tą miestą pavadinti senųjų miestu, nes, atrodo, ten visos Amerikos suvežti pasenę žmonės, kad jie drauge baigtų savo gyvenimo dienas.

O tačiau jie nei vienas nesirėngia ten savo dienu baigti. Jie tik poilsio ten ieško, tik šaltas dienas prastumti ten sulėkė. Sakoma dar ne vėnas romanas tuose žmonėse užsi-mezgas, dar ne viena meilės dainelė suniūnuojama. Mat širdys ne visų sensta... Ir mie-la, gražu žiūrėti, kuomet senukas pagarbai savo metų moterėlę už rankos palaikydamas veda, jai kažką šnibžda, abu saldžiais žvilgsniais pasidalina. Ne, neužbaigti ten savo dienu jie suvažiavę. Juose gyvas gyvenimo jausmas tebežydi. Jie gyventi nori, jie siekia savo laimės...

Ziūrint į tokias pilnas noro gyventi esybes kažkodėl pasijaučiu ten betiksliai atvykusi, be prasmės, rodos, leisiu ten laiką, nesunaudosiu gyvenimo tinkamai. O mes abi dar jaunos, palyginus su tais žmonėmis! Mums gėda vietoj sėdėti ir tuo patienkinti. Turime bėgti per pasaulį, kol kojos nelinksta, turime jį pažinti, juo naudotis ir jam naudingos būti.

"Jaunos"... Kam naudinga mūsų jaunystė, jei mes susėstume tuose žaliuose suoliukuose rankas sunėrusios ir lauktuose kažko, kaip ir tie amžiu baigiantį čia mūsų matomi, žmonės. "Gėda" abi kartu surinkame ir pasileidžiame per miestą.

(Bus daugiau)

Judrus Klaipėdos žvejų uostas

PHILADELFIJOS PASTABOS

Na, ir Lietuvoj atsirado "bendratrintininkai" pasivadinę "Demokratų Aktyvistų Grupėmis", kurie ragina Lietuvos žmones tvirti "Lietuvos Gėbėjimo Komitetus". Tą žinia paskelbė Tėvynė. Nr. 6. Tai vis nauji lietuvių, nerimstančių gaivalų "manifestai".

Ilgame straipsnyje antgalviu "Demokratų Aktyvistų Grupės Lietuvoje", Tėvynės redakcija be jokių pastabų atspausdino tą "manifestą" rodo, kad jis būtų tinkamas Tėvynės skaitytojams. "Tie dalykai", sako Tėvynės redakcija, "yra labai įdomūs Amerikos lietuvių visuomenei, todėl juos čia trumpai suminišime ir paduosime keletą ištraukų iš to "manifesto", atsišaukimo. Atspausdinus penkis atsišaukimo punktus, Tėvynės redakcija toliau tęsia ir sako, kad "Demokratų Aktyvistų Grupės atsišaukimas aštriais žodžiais nupiešia dabartinės Lietuvos vyriausybės netikumą. Sako, kad "tautos vadas (prez. Smetona) yra susikompromitavęs, kad jo tautininkų svorė tautoje neturi jokio pasitikėjimo (?) ir kad 90% lietuvių yra opozicijoj prieš vyriausybę" ir panašiai. Net Klaipėdoje prasidėjo naujas judėjimas susipietęs apie "Bendrą Žygį", ir t.t. Ketvirtame punkte sako, "kad vieni tik Lietuvos komunistai kišą koją šiam demokratiniam Lietuvos judėjimui ir gaudami įsakymus iš Maskvos agituoja priešais ir reikalauja, kad Lietuva atsiduotų vien Sovietų Rusijos globon."

Iš virš padarytų ištraukų, kiekvienas sąmoningas lietuvis lengvai suprast, kad turinys to atsišaukimo dvokia ta pačia atmosfera, kuri teršė lietuvių per metų metus visokie "revoliucionieriai". Kaip gali Tėvynės skaitytojas patikėti, kad 99% lietuvių esą priešingi dabartinei Lietuvos vyriausybei! Tam netikės ne tik lietuvis, bet ir lietuvis išsigimėlis. Jei taip būtų buvę, tai dabartinė Lietuvos vyriausybė nebūtų gyvavus 12 su virš metų, daugiau, negu pusė laiko Lietuvos nepriklausomybę paskelbus. Toliaus, da-

bartinė Lietuvos vyriausybė negalėjus būtų pergyventi visų šalių krizių, kuriuos turėjo su lenkais ir dabar su vokiečiais Klaipėdos krašte. Kad ir padaryta Lietuvos nusilenkimai lenkams ir vokiečiams, vyriausybė tą darė su žinia Lietuvos kariuomenės, šauliais ir partizanais ir dauguma gyventojų. Jei būtų Lietuvoj buvus "koalicinė" valdžia ar kitos kurios vienos partijos, tai Lietuvoj būtų broližiškas karas. Priešai, pasinaudodami tuo, Lietuvą greitai prarytų su visais "koalicininkais" ir "bendražygininkais" lietuviams. Galėtų tuom syk mūsų amžini triukšmadariai šauktis Lietuvos "revoliucionieriais", jei spėtų užsienin saugiai išbėgti. Kam reikėjo "bendražygininkams" ir demokratams "aktyvininkams" statyti penkių "partijų" kandidatus į Klaipėdos seimelio rinkimus, kad lietuviams pralaimėtų? Nei "koaliciniai" ne kitaip lietuviško sąmoningumo neturėjo ir dėl to lietuviams liko pralaimėti. Dabar, kada vokiškas elementas gavo viršų, lietuviams "bendražygininkai" ir "aktyvūs demokratai" atsirado Klaipėda ir Lietuvą gėlbėti. Mums už plataus Atlanto gyvenant ir sekant visą Europos padėtį, reikia stebėtis, kad Lietuva, vairuojant dabartinę vyriausybę, iki šiol mokėjo Lietuvos nepriklausomybę išlaikyti, nors su nuolaidomis. Lietuvai gyvenant tarpe tokių milžiniškų tautų, jokia kita Lietuvos valdžia kitaip nebūtų orientavusis, kaip dabartinė. Kam čia dabar reikalinga daryti "manifestai", atsišaukimai, kurių tik lietuvis išsigimėlis gali klausyti. Juk tai Lietuvai linkima pražūtis.

Iš "manifesto" atsišaukimo matyti, kad darbas yra po priedanga daromas vienu ir tu pačių lietuvių nerimailių-radikalų, kurie norėtų nuversti dabartinę Lietuvos vyriausybę, o patiems paėmus jos vietą, tapti Lietuvos kruvinais diktatoriais. Žiūrėsim ar jiems pritaris ir padės tai atsiekti 99% Lietuvos gyventojų?
Z. Jankauskas.

GRAŽI IR DRAUGIŠKA VAKARIENĖ

PITTSBURGH, Pa.—Vietos veikėjas Petras Pivariūnas yra žinomas plačiai kaip biznierių kepejas. Vieną gražų šeštadienio vakarą surengė draugišką vakarienę savo kepyklos darbininkams. Pasitaikė jam nušauti graži stirna. Taip ir nebuvo progos ją kepti. Bet vasario 4 d. kaip tik ir pasitaikė ta proga. P. P. Pivariūnas surengė savo darbininkams vakarienę ir sukvietė juos su šeimomis. LMD svetainė buvo pušiau pripildyta atsilankiusių. Pas p. Pivariūną dirba virš 20 lietuvių ir porą svetimtaučių. Skanią vakarienę pagamino ponios Viktoravičienė. Delkienė ir Janulevičienė. Pabaigus valgyti vakarienę p. Pivariūnas papasakojo šios surengtos vakarienės tikslą ir turimą malonumą artimiau susipažinti su savo bendradarbiais ir jų šeimomis. Vakarą tostmeisteriu paskyrė savo žmoną poniją Pivariūniene, kuri perstatė kalbėti visus kepyklos darbininkus ir duonos išvežtojus. Taipgi nebuvo pamiršti ir svečiai, kurie šioje vakarienėje dalyvavo. Šioje suruoštoje pramogojė dalyvavo ir dainininkas Aleksandras Vasiliauskas iš Brooklyn, N. Y., kuris rytojau dieną dainavo čia surengtame koncerte. Taipgi buvo pianistė Milda Virbickaitė, V. Virbickas ir J. Virbickas. Visi linkėjo ponams Pivariūnams geriausio pasisekimo jų biznyje, kad būtų naudos ne-

tur tik savininkams, bet ir visiems kurie tik kepykloje dirba ir iš ten turi padaryti savo pragyvenimą.

Tai pavyzdingumo vakarienė. Mūsų lietuvių obalsis turi ir būti "Savi pas savus" ir "Vienas už visus ir visi už vieną".
Juozas Virbickas.

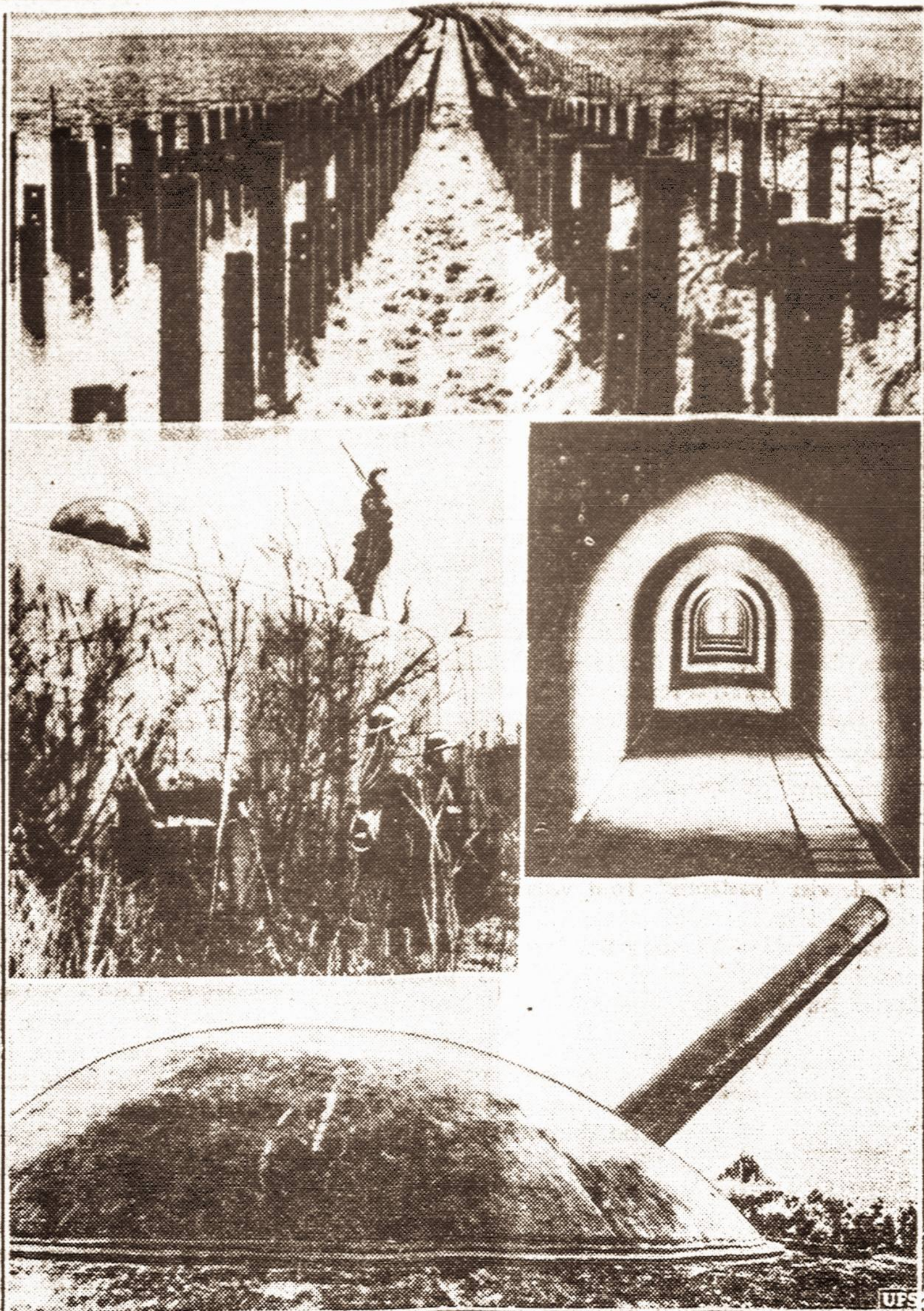
VISIEMS AUKOTOJAMS PADEKA

Krašto Apsaugos Ministerija praneša aukotojams, kad ginklų fonde gavo iš Brooklyno Lietuvių budėjimo komiteto surinktas aukas \$65 už juos nupirktą trys šautuvai, kurie įteikti 2-am pėstininkų pulkui. Šautuvų numeriai šie: 55156, 55046 ir 55289. Įteikimo iškilmės įvyko rugpjūčio 13 d. 1938 m. Šautuvai buvo įteikti Brooklyno Liet. Nepr. kom. vardu.

Krašto Apsaugos Ministras širdingai dėkoja už tokį gražų pasidarbavimą komiteto pirmininkui A. Benderiui ir visiems aukotojams, už aukas ir kad nepamiršta savo brangios tėvynės.
R. A. Morkūnas

Nubaudė už šnipinėjimą

KAUNAS. — Kariuomenės Teismas šiomis dienomis nubaudė 12 metų sunkių darbų kalėjimo vienas Keverį už šnipinėjimą vienos valstybės naudai.

Seka Prancūzijos pavyzdžiu. — Belgija pasimokinusi iš praėjusio pasaulinio karo, laukdama naujo stipriai ruošiasi. Visais jos pasieniais nustatytos tvirtovės primenančios garsiąją Prancūzijos "Maginot" liniją.

GABŪS LIETUVIŲ VAIKAI

NEW HAVEN, CONN. — Kuomet mes išsižiūrime į Lietuvos žmonių padarytą milžinišką pažangą įvairiose mokslų šakose vos poros dešimtų metų laikotarpyje, paprastai sakome: oh, Lietuva, tai ne Amerika, tenai Lietuvoje tyra oras, gryna skalsi ruginė duona priduoanti žmogui fizinę stiprybę, dėl to jie yra patvaresni ir pajėgesni mokslė ir kitur. Be to, jiems nereikia tiek rūpintis rytojauš dieną, nes jie savo krašte tarp savo žmonių žino, kad bado nekės; jeigu gamtos didelių nelaimių neįvyks, tai visiem duonutės pakaks. Dėl to jie sukoncentravę savo intelektualės jėgas į mokslą, gali gyvais faktais pasirodyti, kad jie turi pasaulinio masto rašytojų, dailininkų, artistų, technikų, sportininkų, kurie pirmąsias vietas Europoj yra užėmę. Iš dalies galima daleisti, kad Lietuvoje žmonės pajutę savo didelių kaimynų nedraugiškumą sužadino savygarbos jausmą ir pasiryžorodyti, kad jie save gerbdami ne tik moka gintis, bet moka valdytis, kurtis ir intelektualiai kilti bei su žymiais lenkinytioti.

Tačiau ir Amerikoje yra lietuvių, kurie tarp žymių žmonių užima pirmąsias vietas. Kaip Lietuvoje lietuvių nenugalėjo nei karo baisenybės, nei sunki ekonominė būklė, taip Amerikos lietuvių neištūžino nei šio krašto ekonominiai pertekliai, nesugadino skandalingi reketierių darbai, nepaviliojo lengvų darbų pagundos. Štai šio miesto daugelio lietuvių žinomos šeimos Petro ir Teresės Gudaičių, kurie užlaiko valgomųjų daiktų krautuve po numeriu 79 View St., du sūnus, tūto aukštuosius mokslus pasizymėdami dideliais gabumais. Sūnus Petras, kuomet baigė čia aukštesniąją mokyklą — Hill House High School gavo stambią pinigine dovaną ir kitą rudenį įstojo į Yale universitetą, kurį lanko treti metai studijuodamas chemiškos inžinerijos mokslus šaka. Ką dangi Petruko tėveliai, nėra turtingi žmonės, nes biznis šiais laikais nekoks, be to

jiems auginant penkis sūnus ir dukterį Adelę pinigų sutaupyti nebuvo galima. Todėl Petrukui stojant į Yale universitetą priešio prašyti universiteto mokytojų. Jo prašymas buvo patenkintas. Iš to jau aišku, kad Petrukas buvo vertas ir patikėtinas, nes universitetas paskolė duoda tik labai gabiems ir patikėtiniams studentams. Pirmus ir antrus mokslu metus Petrukas baigė apdovanotas su Benjamin Barge premija ir Ketterer Scholarship. Tikimasi, kad ir šiuos metus baigs su aukštais mokslu pažymiais ir dovanu. Jam nepakenkė nei jo tautybė, nei tikra lietuviška pavardė kaip kad kurie yra linkę manyti ir save pateisinti.

Kitas pp. P. Gudaičių sūnus Charles Thamas lanko Bay Path Institutą, Springfield, Mass. pirmi metai imdamas Business Administration kursą. Jis irgi gerai mokosi.

Vyriausias sūnus Antanas, kuris pas kitus krautuves dirba ir savo uždaru gelbsti jau nesniems broliams siekti aukštą mokslą. Džiaugsmu degančiomis akimis dėl savo brolių pasisekimų man šitaip pareiškė: Diekiene, jeigu Petrukas bus sveikas ir už pusantrų metų baigs Yale universitetą su tokiu pasisekimu su koku jis dabar mokosi, tai už poros metų kaip ateit mus aplankyti, tai gal mes galėsime priimti geresnė gyvenimo sąlygose, gražesniame bute, nes Petrukas tada galės uždirbti ne 20—30 dolerių savaitėje, bet keletą tūkstančių į metus.

Nuo savęs linkiu visai pp. Gudaičių šeimai sveikiems sulaukti Petruko mokslo pabaigos ir gyventi gražiausiose gyvenimo sąlygose, bei naudotis visais patogumais kokius tik šių dienų civilizacija gali žmogui suteikti. Ypatinai Petrukui linkiu sveikatos, o atsiėkiam savo profesiją tokio pasisekimo su koku jis dabar siekia. Poni Gudaičių šeima myli ir gerbiu kaip teisingus ir savo tautą gerbiančius žmones, nežiūrint ar jie gyventų puošniame palociuj, ar paprastoj bakažėj.
Juzė D-nė

PAVYKĖS DIDŽIULIS KONCERTAS

PITTSBURGH, Pa.—Vasario mėn. 5 dieną vakare Lietuvių Piliėčių svetainėje, įvyko koncertas, kuriame dalyvavo dainininkas A. Vasiliauskas iš Brooklyn, N. Y. Šį koncertą surengė Pittsburgho Lietuvių Vaizbos būtas. Reikia pažymėtinai pastebėti, kad tikrai yra gaila, kad vietos lietuviams nemokėjo tinkamos vertės koncertui suteikti, nes atsilankę, palyginti, mažai publikos. Koncerto rengimo komisijoje buvo J. Virbickas, J. Kraužulis ir K. Shinkūnas.

Mūsų svečias dainininkas A. Vasiliauskas savo gražiu ir talentingu balsu tikrai sužavėjo publiką sudainuodamas net apie 15 dainų, jų tarpe išpildydamas keletą surknesnių dalykų iš operų. Smuikininkė Marytė Marčiukonytė išpildė keletą gražių smuiko solo kompozicijų. Tai dar jauna lietuvaite, bet gabi ir talentinga. Ji dar tebe lanko aukštąją muzikos mokyklą ir su laiku pittsburghiečiai savo tarpe turės gabią lietuvaite smuikininkę. Garbė Marytei!

Pianu akompanavo A. Vasiliauskui ir M. Marčiukonitei pianistė Milda Virbickaitė. Koncertą reikia laikyti muzikaliniu atžvilgiu gerai pavykusiu.

Koncerto rengimo komisijos vargų reikiama padėka artistams ir atsilankiusiai publikai.
Juozas Virbickas.

5 broliai misijonieriai

Užsienio spauda rašo apie 5 prancūzus brolius Guevelius iš Morlaixo. Visai neseniai vietos vyskupas įsventino į kunigus 2 brolius Guevelius, 3 vyresnieji broliai jau keleri metai veda misijas Afrikos negrų tarpe. Naujai įsventintieji taip pat yra vienuoliai ir jau įstojo į misijoms rengtis mokyklą. Netrukus išvyks į Afriką. Ta proga Morlaixo mieste buvo nepaprastos iškilmės.

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

NĖRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašalpa. Numirus — reikalinga pagalba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BŪK rūpestingu!

PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudose ir pašalpos organizacijoje.

APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000.

LIGOJE pašalpa galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje.

NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.

SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.

BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!

ISIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000.

giminių ir pažįstamų.

BŪK to turto dalininku!

SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.

ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50.

PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

BALTIMORĖS LIETUVIAI BIZNERIAI IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO RĖMĖJAI

O. BROOKS TAVERN
ALUS — VYNAS — LIKIERIAI
504 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

JOHN A. GREBLIAUSKAS, Jr.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
423 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.
Tel.: PLAZA 1350

Vienintelis Baltimorės Lietuvių Night Klubas
J. DEKENIS ir P. WEISENGOFF, Sav.
1417 W. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.
Phone: Gilmor 2010 Šokiai kas vakaras

KAZIMIERAS AKELAITIS
Lietuvių Marylando Profesionalų ir Biznierių Draugijos Pirmininkas

SIMONAS LEVONAVIČIUS
Kraučių dirbtuvės savininkas
516-21 E. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

DIENRAŠČIO VIENYBĖS DVIEJŲ METŲ SUKAKTIES

VAJUS

Prasidėjo sausio 2 d. ir baigsis kovo 31, 1939

Šis vajus paremtas didelėmis dovanomis skaitytojams. Vajaus metu prenumeratos kaina sumažinta sekanciai:

BROOKLYNE \$6.00, KANADOJE \$5.00, KITUR JUNGTYNĖSE VALSTYBĖSE \$4.00

Prenumeratoriai taip pat gali pasirinkti dovanas knygomis: kurie prisius pilną nupigintą metinę prenumeratą, tai gaus \$3.00 vertės knygų pasirenkant iš Vienybės katalogo. Vietoje mokėti komisus vajininkams, teikiame dovanas tiesiai prenumeratoriams

Aukščiau minėtas dovanas gaus tik tie prenumeratoriai, kurie patys tiesiai prisius ar atėję į administraciją užsimokės anksčiau nurodytą prenumeratą

Senieji Vienybės skaitytojai, kurių prenumeratos pasibaigė ar baigsis vajaus metu, taip pat naudojasi anksčiau suminėtomis dovanomis.

Pasinaudokite proga ir sutaupykite pinigų, arba pasiimkite \$3.00 vertės knygų

Gerieji Vienybės rėmėjai, kurie pasidarbūs gavimui naujų skaitytojų, gaus dideles dovanas knygomis. Pavyzdžiui, kurie prisius dešimt naujų skaitytojų, gaus \$5.00 vertės knygų ir taipgi jų prikaltinti skaitytojai gaus aukščiau nurodytas dovanas.

Čekius ir Money Orderius siųskit sekamu vardu ir adresu:

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

VASARIO 16-tos AP- K. Kulbokas perkeltas į VAIKŠCIOJIMAS PILIEČIŲ KLUBE

Vasario 16-tą dieną, Lietuvos Nepriklausomybės 21-ųjų metų sukaktuvių dienos vakare, Amer. Lietuvių Piliečių Klubas salėje įvyko Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas, kuriame dalyvavo per 250 žmonių. Minėjimą rengė Brooklyn tautinės organizacijos.

Minėjimą atidarė p. Sagys trumpa kalbele. Vakaro programą vesti perdavė dr. Venciu. P. Vencius trumpai apibėgo nepriklausomos Lietuvos 21-ųjų metų išgyventą laikotarpį ir pažangą. Tada visų bendrai buvo sugiedota Tautos Himnas.

Toliau kalbėjo gener. Lietuvos konsulas p. J. Budrys, kuris savo platesnėje ir išsamioje kalboje apibūdino Lietuvos Nepriklausomybės kovų laikotarpį, laisvos Tėvynės gyvenimą, p. a. ž. a. n. g. a. kultūroje, moksle ir statyboje. Prelegento kalba palydėta gausiais aplo-dimentais.

Vėliau kalbėjo Jonas Valaitis, kuris šiemet lankėsi Lietuvoje, todėl savo kalboje nušvietė Lietuvą išorinio ir vidurinio gyvenimo prizmėje. Jo kalba buvo ilgesnė ir įdomi klausyti, nes prelegentas yra neblogas kalbėtojas.

Po to konsulas p. J. Budrys ir Valaitis išvyko kalbėti į Newark, N. J.

Antanas Gudonis iškviestas kalbėti nurodė jaunimo norus ir dedamas pastangas išlaikyti mūsų Tėvynės nepriklausomybę. Kvieta aukoti Ginklų Fondui.

Toliau vyko koncertinė programa dalis. Trio iš dainininkų Hoffmano, Benderio ir Kazemeko sudainavo gražiai porą komplikuotų dainelių.

Kap. Petras Jurgėla daugiau kalbėjo iš nepriklausomybės kovų laikmečio su bermo-tininkais ir lenkais, nurodydamas kovų meto sunkumus neturint mūsų kariams nei tinkamo drabužio, nei reikiamo ginklo.

Buvo padaryta aukų rinkimas Ginklų Fondui. Berods aukų surinkta apie 30 dolerių ir aukavusių po dolerį ir daugiau buvo užrašytos pavardės. (Tikra surinktų aukų suma bus paskelbta vėliau). Aukų rinkimo metu kalbėjo dr. Vencius, vakaro programos vedėjas.

Paskutiniu kalbėtoju buvo D. Klinka. Jo kalba buvo mažai suprantama. Kadangi prelegentas daugiau mėgsta kalbėti mistiškai. Jam užkliuvę nepriklausomybės minėjimai su pasipalpinimu, ką savo mintyje ponas Klinga turėjo VIENYBĖS dienraštį. Tikrai, p. Klingos asmuo klysta.

Baigiant Operetės choras, vadovaujant Violetai Tamkiūtei sudainavo vykusiai trejetą liaudies dainelių. Tuo minėjimas ir baigtas. Buvęs.

Ilgai sergąs ir po operacijos, kaip jau buvo rašyta. Kazys Kulbokas dėl tam tikrų gydymo prižasčių tapo perkeltas į kitą ligoninę. Dabar randasi Mary Immaculate ligoninėje, 152-11 89th Ave., Jamaica. Kambario nr. 616. Lankymo valandos nuo 1 iki 2 val. popiet.

Draugai ir pažįstamieji prasomi aplankyti. Ligos patale matyti savo pažįstamųjų veidus yra didelis džiaugsmas ir malonumas. Kaip žinoma, p. Kulbokas yra nuosirdus ir geras žmogus. Tad ir draugų savo gyvenimo kelyje sutiko ir turi daug. Savo aplankymu ligoniui suteiksite minutėlę gerumo.

Šventė savo gimtadieni

Dvynukės sesutės Rita ir Zeldą Šimėnaitės vasario 17 d. šventė savo gimtadienio 6 metų sukaktį.

Kaip žinoma, Rita ir Zeldą yra gerai žinomų kilnių lietuvių ir patrijų vienybių ponų Jono ir Paulinos dukrelės. Jau nametės yra plastikės šokikės ir ne kartą džiugiai linksmino žiūrovus savo gražiu šokimu. Jau nutės Šimėnaitės ateityje žada karjerą.

VIENYBĖS metiniame koncerte Rita ir Zeldą turėjo pasirodyti milžiniškai publikai augo meniškų šokimu, bet tenka tikrai apgailestauti, kad prieš pat koncertą buvo sulaikyti jų leidimas šokti, kadangi einant vals tybės įstatymais mažametės ligi 16 metų negali viešai scenoje šokti.

Tenka palinkėti jaunametėms gražuolėms Ritai ir Zeldai augti didelėmis ir kilniomis lietu-vaitėmis.

LIETUVOJE "PASIGRO-BĖ" ŽMONĄ

Geras lietuvis Kostas Valiūnas pereitą vasarą lankėsi keletą mėnesių Lietuvoje. Ten bevišėdamas Kaune susipažino su gražia panele. Pažintis, susitikimai, meilė... pagaliau ir vedėbos. Kostas atvyksta atgal į Brooklyną, o jo žmonelė liekasi Lietuvoje. Viens kito il-gisi, laukia.

Atvykęs Kostas į Brooklyną radosi kaž koks tylus, užsida-ręs. Nei vieno žodelio apie vedėbas, nei paliktą gražią žmo-nelę Lietuvoje. Nei savo ge-

Benešas Čikagoje. — Tūkstantinė čekų minia šiomis dienomis iškilmingai pasitiko buvusį Čekoslovakijos Prezidentą Benešą Čikagoje, kur jis skaitys lekturą paskaitų. Jis žada ilgesniam laikui apsigyventi Amerikoje ir organizuoti čekus.

riausiems draugams "paslapties" neišduoda.

Pagaliau pereitą antradienį, vasario 14 d. visa "paslaptis" išeina aikštėn. Laivu Drottningholm atvyksta graži p. Valiūno žmona į Ameriką. Taigi, mūsų Kostas jau dviese gyvena.

Linkime ponams Valiūnams ilgo ir laimingo šeimyniško gyvenimo.

SUSIRGIMŲ SKAIČIUS VIS DIDEJA

Paskutinių trijų savaitių bėgyje pasireiškė gana didelis nuosimtis susirgimų šalčiu, iš ko išsivystoma į lengvoji ir sunkioji gripo ligas. Sveikatos Departamento statistikos daviniais susirgimai padidėjo ypač paskutinių poros savaitių laikotarpyje. Didelis nuomintis susirgimų yra influenza, diphteria, šalčiu, gripu ir kitomis ligomis, kurios daugiausiai vystosi ir plečiasi iš oro temperatūros keitimais priežasčių.

Sausio mėn. gale ir vasario mėn. pradžioje oro sąlygos labai keitėsi staigiai. Tas keitimasis ir yra ligų priežastis. Atrodo, kad šaltis yra męga liga. Bet jis iš karto neapžiūrėtas ir nesigydomas nors ir lengvomis priemonėmis vis įsigali ir to priežastimi liga išsivysto ir komplikuojasi. To paseka būna ir sunkesnių susirgimų. Paskutiniu laiku ligoninės perpildytos tik paprasto šalčio ligų pasėkos susirgusių.

Patariama, kad turint ir lengvo laipsnio šaltį save gerai prižiūrėti kreipiant atydą ir gydantis. Jauciantis kiek blogiau patogiausia kreiptis pas Jūsų žinomą ir nuolatinį gydytoją.

New Yorko Teatruose

DON AMECHE • THE RITZ BROS. in "THE THREE MUSKETEERS" • GALA REVUE ON THE STAGE • Any Day Any Night 7th Ave. Seats to 1 P.M. and 25 Cents 50th Street

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand St., B'klyn, N. Y. (kampus Roebing St.)

Tel.: EVergreen 7-1645 License No. L-886

Tikrai žinokit, kad perkant sau vynus ir likerius reikia pirkti patinkamoj krautuvėj.

Manhattan Liquor Store

Didžiausia ir žemiausiomis kainomis krautuvė Williamsburgh'e

Didžiausias pasirinkimas visokių rūšių gėrimų

Radijo užkulisiai

Pereitą ketvirtadienį, vasario 16 d. vedamoji J. Ginkaus Lietuvių Radijo Dr-jos radijo programa buvo perduota su tam tikra pritaikinta programa minint Lietuvos Nepriklausomybės 21-ųjų metų sukaktį.

Programa pradėta griežiant Ad. Jezavito orkestrui Vanagaičio kompozicija "Vilniun traukia", solo dainavo V. Bekeris. Po to sekė 1918 metų Lietuvos Tarybos paskelbtas Nepriklausomybės akto skaitymas, kurį vaizdžiai perskaitė programos asistentas Vytautas Ubarevičius. Sveiči kalbėtoju buvo Dr. Zukauskas. Vėliau gerai buvo sudainuota keleta gražių dainelių, kurias atliko dainininkas V. Bekeris griežiant orkestrai.

Tenka girdėti, kad atgijusios Lietuvių Radijo Dr-jos programos vadovaujant Juozui Ginkui ir asistuojant Vyt. Ubarevičiui bus kas kart labiau tobulinamos.

Klausytojas.

KAS NORI?..

GEROS VEISLĖS kalaitė, kuria veltui atiduosime tik lietuviams. Norintieji kreipkitės pas: URSULĖ RAMONIENĖ 343 So. 1st St. 3 aukštas, B'klyn, N. Y.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar! LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue.

Dabar siūloma pirkti Blue Coal

Telefonuokite tuojau EVERgreen 7-7550 Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis ADVOKATAS

80 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.

Tel.: Triangle 5-3622

168 GRAND STREET, Tel.: Evergreen 8-7179

KVIETIMAS

Sekmadienį, vasario 26-tą d., 1939 Newarko Lietuvių Moterų Klubas rengia pp. Ambraviciams iš Newark, N. J. paminėjimą jų 50 metų vedybų sukaktuves Loft's restorane, 793 Broad St., Newark, N. J. Pradžia 6 val. vakare. Įžanga \$1.50. Bus vakarienė su gėrimais ir programu.

Ponia Ambrazevičienė yra buvus klubo narė, bet dėl sveikatos negalėjo dalyvauti susirinkimuose. Jie abudu yra labai daug pasidarbę lietuvių reikalams. Tad tikim, kad jų draugai juos už jų pasidarbavi-

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėte savo Williamsburgo ofisą! 522 BEDFORD AVB netoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVERgreen 7-1312 PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak. FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kalbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.

Joseph Zeidat, savininkas

411 GRAND STREET Brooklyn, N. Y.

Tel. Market 3-5357

Michael Akialis, Jr.

Laidotuvių Direktorius 195 Adams St., Newark, N.J.

Išėjo iš spaudos naujai pertaisyta ir patobulinta

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Sutaisė ir papildė kun. Dr. J. Starkus

Gramatikoje išdėstyta: Fonetika, Morfologija, Sintaksė. Visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės Linksnavimas ir asmenavimas. Kirčio mokslas ir rašyba

KAINA NUPIGINTA. TIK \$1.00 (DOL.)

Tuoju reikalaukite VIENYBĖS administracijoje 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kam yra patogu reikalaukite pas Liet. Spaudos B-vės prez. A. S. TREČIOKĄ, 314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.

mą pagerbs atsilankdami rengiamam vakare.

Vietas galima užsakyti iki vas. 25-tai d. pas p. Akialieng, Jr., 195 Adams St., Newark, N. J., tel.: Market 3-5357 arba pas kitas klubo nares. Rengimo Komisija.

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų; prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

Kiekvienas VIENYBĖS skaitytojas turi prisiminti savo pareigą ir savo prenumeratos mokesčių paremti dienraščio leidimą

"DIRVA"

Tautinis savaitinis laikraštis eina 23-ti metai Redaguoją žinomas rašytojas K. S. KARPIUS

Prenumerata metams: Amerikoje ----- \$2.00. Pusei metų ----- \$1.00.

Ekstra: kurie vasaros metu išsirašys DIRVA, už \$2.00 gaus per 15 mėnesių. Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

Adresuokite:

"DIRVA" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS PUSSEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejęgis? Neturi apetito, biarūs pūsės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE Tapk sveiku. KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS 229-BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4125 GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžes iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS Namie gaminti ledai (Ice Cream) Geriausi užkandžiai ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS JUOZAS GINKUS 495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. EVERGREEN 4 7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI JUOZAS GARŠVA 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. KOPLYCIOS LAIDOTUVEMS Tel. EVERgreen 8-9770 MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043 STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviems ESTATE of A. J. VALANTIEJUS T. FRED LEFEVRE, Manager 54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y. Telephone NEWton 9-4464 & MICHigan 2-1717 ESTATE OF BARRY P. SHALINS (SALINSKAS) 84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviems A. RODZEVICZ (A. Radzevičius) Tel.: Stagg 2-4409 402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158 JOSEPH LE VANDA NOTARY PUBLIC 337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y. Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANO VERTEJAS

Pijus Bukšnaitis

Kaip pirmesniašias apysakas apie Tarzaną, taip ir naująją—TARZANAS IR UZBURTAS MIESTAS lietuviškai pagamina buvęs VIENYBĖS redaktorius, ad ministratorius, sekretorius, direktorius ir nuolatinis (nuo 1905 metų) bendradarbis Pijus Bukšnaitis.

Edgar Rice Burroughs'o parašyta ir Pijaus Bukšnaitio išversta į lietuvių kalbą apysaka TARZANAS IR UZBURTAS MIESTAS prasidės kitame VIENYBĖS numeryje.

Atnaujinkite VIENYBĖS prenumeratą, kad nepraleistumėte apysakos pradžios. Paraginkite kitus užsiprenumeruoti VIENYBĖ.